

PRITARTA
Kauno rajono savivaldybės
administracijos
direktoriaus 2016-08-25
įsakymu Nr. ĮS-249

PATVIRTINTA
Kauno r. Raudondvario Anelės ir
Augustino Kriauzų mokyklos-darželio
direktorės
2016-09-01 įsakymu Nr.1-135

KAUNO R. RAUDONDVARIO ANELĖS IR AUGUSTINO KRIAUZŲ MOKYKLOS-DARŽELIO

IKIMOKYKLINIO UGDYMO VEIKLOS PROGRAMA

2016 M.

TURINYS

TURINYS.....	2
BENDROSIOS NUOSTATOS.....	3
IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI.....	4
TIKSLAS IR UŽDAVINIAI.....	5
UGDYMO TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS.....	6
VAIKO UGDYMO(SI) PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS.....	11
LITERATŪRA.....	12
PRIEDAI.....	13

BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Švietimo tiekėjo pavadinimas *Kauno r. savivaldybė*.
- 1.2. Teisinė forma: *biudžetinė įstaiga*
- 1.3. Ugdymo įstaiga: *Kauno r. Raudondvario Anelės ir Augustino Kriauzų mokykla-darželis*
- 1.4. Įstaigos tipas: *Pradinė mokykla-darželis*
- 1.5. Adresas: *Vyturių 2B, Raudondvario sen., Kauno r. sav., LT 54124*
- 1.5. Vaikai ir jų poreikiai.
Ikimokyklinio ugdymo grupes lanko 3-6m. amžiaus vaikai.
- 1.6. Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas.
Grupėse dirba ikimokyklinio ugdymo auklėtojos, turinčios tinkamą išsilavinimą, meninio ugdymo pedagogė, logopedė.
- 1.7. Regiono savitumas.
Mokykloje-darželyje išskirtinis dėmesys teikiamas vaikų doriniam, tautiniam ir meniniam ugdymui. Turime etnografinį muziejų, kurio ekspozicija nuolat papildoma ugdytinių surinktais senoviniais rakandais, darbo įrankiais, baldais ir pan. Muziejuje vyksta teminės popietės, susitikimai su įdomiais ir žymiais žmonėmis, kilusiais iš Raudondvario apylinkių. Įgyta nemaža meninio ugdymo patirtis, sukurta meniniam ugdymui tinkama aplinka. Vaikai turi galimybę meninius įgūdžius toliau tobulinti lankydamiesi miesto meno mokyklas, Raudondvario kultūros centre ir Garliavos meno mokyklos Raudondvario filiale esamus kolektyvus.
- 1.8. Tėvų ir vietos bendruomenės poreikiai.
Ugdymo programai įgyvendinti būtinas nuoširdus ir veiksmingas pedagogo bendravimas su vaikais ir jų tėvais(globėjais). Tėvai ir pedagogai bendrauja ir bendradarbiauja, aptaria vaikų pasiekimus, veiklas ir ugdymo(si) procese išskylančius sunkumus. Tėvai dalyvauja mūsų įstaigos šventėse, projektuose ir kt. renginiuose.
- 1.9. Požiūris į vaiką ir jo ugdymą.
Mūsų įstaiga vykdo neformaliojo švietimo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas. Ikimokyklinio ugdymo programa remiasi Ikimokyklinio ugdymo metodinėmis rekomendacijomis (2015), Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu (2014), LR švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7d. įsakymo Nr.V-1009 redakcija), "Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu", Kauno r. Raudondvario Anelės ir Augustino Kriauzų mokyklos-darželio 2016-2018 m. strateginio plano nuostatomis.

IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

- **Humaniškumo** – pastebimas ir gerbiamas kiekvienas vaikas, tikima jo geruoju pradū, palaikomi vaikų sumanymai. Vaikų santykiai grindžiami tarpusavio pasitikėjimu.
- **Demokratiškumo** – ugdomas kritiškai mąstantis, tolerantiškas, iniciatyvus, mokantis bendrauti su kitais žmogus.
- **Tautiškumo** – padedama vaikui perimti tautos kultūros tradicijas, papročius ir vertybes, ugdomas doras, kūrybingas žmogus, būsimas tautos kultūros saugotojas ir kūrėjas.
- **Visuminio ugdymo** – ugdymo turinys yra vientisas ir neskaidomas, vienodai integruojamos visos ugdymo sritys, sudaromos sąlygos skleisti visoms vaiko prigimtiniems galioms: fizinėms, psichinėms ir dvasinėms.
- **Individualizavimo** – atsižvelgiant į kiekvieno vaiko skirtingą pažinimo ir mokymosi tempą, galimybes ir asmenines savybes, numatome vaiko ugdymo(si) tikslus, pritaikome ugdymo turinį. Stebima vaiko daroma pažanga, numatoma tolesnė ugdymo(si) perspektyva.
- **Tęstinumo** – siekiama darnaus vaiko perėjimo nuo ankstyvojo ugdymo šeimoje prie ikimokyklinio ugdymo grupėje. Užtikriname nuoseklų ugdymo tęstinumą priešmokyklinėje grupėje.

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

TIKSLAS – atsižvelgiant į vaiko prigimtines galias, jo individualią patirtį, vadovaujantis raidos dėsniumais, padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumo, sveikos gyvensenos, pozityvaus bendravimo su suaugusiais ir vaikais, kūrybiškumo, aplinkos ir savo šalies pažinimo, mokėjimo mokytis pradmenis.

UŽDAVINIAI

Siekti, kad vaikas:

- Plėtotų individualias fizines, socialines, pažinimo, kalbos ir bendravimo, kūrybines galias, pažintų ir išreikštų save.
- Pozityviai bendrautų ir bendradarbiautų su suaugusiais ir vaikais, mokytųsi spręsti kasdienines problemas, atsižvelgti į savo ir kitų ketinimus, veiksmų pasekmes.
- Aktyviai dalyvautų ir kūrybiškai išreikštų save šeimos, ugdymo įstaigos ir vietos bendruomenės gyvenime.
- Mokytųsi pažinti ir veikti: žaistų, keltų klausimus, tyrinėtų, rinktųsi veiklos būdus ir priemones. Samprotautų apie tai, ko išmoko, numatytų tolesnės veiklos žingsnius.

UGDYMO TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

Veiklos turinys yra orientuotas į vaiko kompetencijų plėtojimą, atsižvelgiant į esminių nuostatų ir gebėjimų sritis (žr. Priedas 1). Ugdymo turinys planuojamas ir įgyvendinamas pagal temas arba vaiko ugdymo(si) pasiekimų sritis, kurios plėtojamos įvairių metodų ir priemonių pagalba. Turinys individualizuojamas, atsižvelgiant į kiekvieno vaiko gebėjimus ir patirtį. Ugdymo(si) aplinka pritaikoma vaikų amžiui, poreikiams ir galimybėms.

Ugdymo(si) metodai:

- **Žaidimas** – pagrindinis vaikų ugdymo(si) metodas, per kurį vaikas atskleidžia savo patirtį, ją kaupia ir tobulėja.
- **Stebėjimas** – vienas iš pagrindinių metodų, siekiant pažinti supančią aplinką.
- **Tyrinėjimas** – vienas iš aplinkos pažinimo ir patirties kaupimo būdų.
- **Pokalbis, diskusija** – vaikai skatinami išreikšti savo nuomonę, argumentuoti išsakytas mintis, klausyti ir girdėti ką sako kiti.
- **Projektinis metodas** – ugdymo turinio lankstus pritaikymas atskiram vaikui ar vaikų grupei, daugiau dėmesio skiriant spontaniškai ugdytinių veiklai ir aktyvumui.
- **Kūrybiškumą skatinantys metodai** – naujų sumanymų, idėjų kūrimas, problemų sprendimas, informacijos radimas ir pritaikymas, vaizduotės lavinimas, „minčių lietus“.
- **Išvykos, ekskursijos** – turtinama vaikų pažintinė, socialinė, kalbinė ir emocinė patirtis, ugdomi įgūdžiai ir gebėjimai.
- **Pramogos, šventės, inscenizacijos.**

Ugdymo priemonės:

- Individualaus naudojimo priemonės (asmeninis žaislas, albumas, segtuvas, pieštukai, akvarelė, teptukai ir pan.)
- Bendro naudojimo priemonės (stalo žaidimai, dėlionės, konstruktoriai, siužetiniai žaislai, veidrodžiai, knygos, muzikos instrumentai, garso įrašai, sporto inventorių, lauko žaidimų inventorių ir pan.)

SOCIALINĖ KOMPETENCIJA

Vaiko pasiekimai	Esminė nuostata	Esminiai gebėjimai
SAVIVOKA IR SAVIGARBA ¹	Save vertina teigiamai.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Supranta savo asmens tapatumą (aš esu, buvau, būsiu), pasako, kad yra berniukas ar mergaitė; ❖ Priskiria save savo šeimai, grupei, bendruomenei; ❖ Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, palankiai kalba apie save, tikisi, kad kitiems jis patinka; ❖ Supranta ir gina savo teises būti ir žaisti kartu su kitais.
EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA ²	Domisi savo ir kitų emocijomis, jausmais.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Atpažįsta ir įvardina savo ir kitų emocijas ar jausmus bei jų priežastis, bando į juos atsilipti įprastose situacijose; ❖ Emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais.
SANTYKIAI SU SUAUGUSIAIS ³	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pasitiki pedagogais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdieninėje ir neįprastoje aplinkoje; ❖ Mokosi iš suaugusių, drąsiai reiškia jiems savo nuomonę, tariasi, derasi; ❖ Žino, kaip reikia elgtis su nepažįstamais suaugusiais.
SANTYKIAI SU BENDRAAMŽIAIS ⁴	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Supranta, kas yra gerai, kas blogai; ❖ Draugauja bent su vienu vaiku arba su visais - supranta kitų norus, dalinasi žaislais, tariasi, užjaučia, padeda; ❖ Padedamas supranta savo žodžių ir veikslių pasekmes sau ir kitiems.
PROBLEMŲ SPRENDIMAS ⁵	Nusiteikęs ieškoti išeičių kasdieniniams sunkumams bei iššūkiams įveikti.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Atpažįsta ką nors veikiant kilusius sunkumus bei iššūkius, dažniausiai supranta, kodėl jie kilo; ❖ Suvokia savo ir kitų ketinimus; ❖ Ieško tinkamų sprendimų ką nors išbandydamas, tyrinėdamas, aiškindamasis, bendradarbiaudamas; pradeda numatyti priimtų sprendimų pasekmes.

Žiūrėti:¹ IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASIEKIMŲ APRAŠAS. (2014). Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Psl.28

² Ten pat, psl. 24

³ Ten pat, psl. 30

⁴ Ten pat, psl. 32

⁵ Ten pat, psl. 64

PAŽINIMO KOMPETENCIJA

Vaiko pasiekimai	Esminė nuostata	Esminiai gebėjimai
TYRINĖJIMAS ⁶	Smalsus, domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, samprotauja.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką; ❖ Įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą ir bandymą); ❖ Mąsto ir samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.
INICIATYVUMAS IR ATKAKLUMAS ⁷	Didžiuojasi savimi ir didėjančiais savo gebėjimais.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Savo iniciatyva pagal pomėgius pasirenka veiklą, ilgam įsitraukia, ją plėtoja, po tam tikro laiko tarpo veiklą pratęsia; ❖ Kreipiasi į suaugusiųjų pagalbą, kai pats nepajėgia susidoroti su kilusiais sunkumais.
APLINKOS PAŽINIMAS ⁸	Nori pažinti bei suprasti save ir aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Įvardija ir bando paaiškinti socialinius bei gamtos reiškinius; ❖ Apibūdina save, savo gyvenamąją vietą, šeimą, kaimynus, gyvosios ir negyvosios gamtos objektus; ❖ Domisi technika ir noriai mokosi ja naudotis.
SKAIČIAVIMAS IR MATAVIMAS ⁹	Pasaulį pažįsta skaičiuodamas ir matuodamas.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Daiktų (realių ar pavaizduotų) kiekį apibūdina skaičiumi, susieja skaičių su atitinkamu jo simboliu; ❖ Sudaro, palygina daiktų grupes pagal kiekį; api-būdina daikto vietą daiktų eilėje; sudaro, pratęsia įvairias sekas, randa praleistus jų narius.

Žiūrėti:⁶ IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASIEKIMŲ APRAŠAS. (2014). Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Psl. 60

⁷ Ten pat, psl. 58

⁸ Ten pat, psl. 42

⁹ Ten pat, psl. 46

KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA

Vaiko pasiekimai	Esminė nuostata	Esminiai gebėjimai
SAVIREGULIACIJA, SAVIKONTROLĖ ¹⁰	Valdo emocijas ir elgesį, sutelkia dėmesį, būna kantrus.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ilgesnį laiką sutelkia dėmesį klausymui, stebėjimui, veiklai ❖ Geba nusiraminti, bendraudamas kontroliuoja žodžius ir veiksmus.
SAKYTINĖ KALBA ¹¹	Išklauso kitą ir išreiškia save bei savo patirtį kalba.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kalba su suaugusiais ir vaikais natūraliai ir laisvai išreikšdamas savo išgyvenimus, patirtį, mintis.
RAŠY TINĖ KALBA ¹²	Domisi rašytiniais ženklais, simboliais, skaitomu tekstu.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Atpažįsta ir bando rašyti raides, žodžius bei kitus simbolius; ❖ Pradedą skaitinėti.

SVEIKATOS SAUGOJIMO KOMPETENCIJA

Vaiko pasiekimai	Esminė nuostata	Esminiai gebėjimai
FIZINIS AKTYVUMAS ¹³	Noriai, džiaugsmingai juda.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Koordinuotai, išlaiko pusiausvyrą, eidamas, bėgdamas, šliaušdamas, ropodamas, lipdamas, šokinėdamas; ❖ Spontaniškai ir tikslingai, atlieka veiksmus, kuriems būtina akių-rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika.
KASDIENINIO GYVENIMO ĮGŪDŽIAI ¹⁴	Noriai įvaldo sveikam kasdieniniam gyvenimui reikalingus įgūdžius	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Savarankiškai atlieka savitvarkos veiksmus apsirengia ir nusirengia, naudojami tualetu; ❖ Prižiūri savo išorę: prausiasi, šukuojasi; ❖ Saugo savo sveikatą ir saugiai elgiasi aplinkoje.

Žiūrėti:¹⁰ IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASIEKIMŲ APRAŠAS. (2014). Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

¹¹ Ten pat, psl. 34

¹² Ten pat, psl. 38

¹³ Ten pat, psl. 22

¹⁴ Ten pat, psl. 20

MENINĖ KOMPETENCIJA

Vaiko pasiekimai	Esminė nuostata	Esminiai gebėjimai
KŪRYBIŠKU-MAS ¹⁵	Jaučia kūrybinės laisvės, spontaniškos improvizacijos bei kūrybos džiaugsmą.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Savitai reikšti savo įspūdžius įvairioje veikloje; ❖ Ieško nežinomos informacijos, siūlo naujas, netikėtas idėjas ir jas savitai įgyvendina.
ESTETINIS SUVOKIMAS ¹⁶	Domisi, gėrasi, grožisi aplinka, meniniais kūriniais, menine veikla.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jaučia, suvokia, apibūdina muzikos, šokio, vaidybos, vizualaus meno ypatumus; ❖ Grožisi ir džiaugiasi savo ir kitų kūryba, žavisi meno kūriniais, aplinkos grožiu; ❖ Dalinasi išgyvenimais, įspūdžiais, vertinimais.
MENINĖ RAIŠKA ¹⁷	Išgyvena meninės raiškos džiaugsmą, rodo norą dalyvauti meninėje veikloje.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Per muziką, šokį, vaidinimą, vizualinę kūrybą spontaniškai ir savitai reiškia savo mintis, emocijas, įspūdžius.

MOKĖJIMO MOKYTIS KOMPETENCIJA

MOKĖJIMAS MOKYTIS ¹⁸	Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ko išmoko.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Įvaldo kai kurias mokymosi strategijas, kurdami, klausinėdami, ieškodami informacijos; ❖ Mokosi žaisdami, stebėdami kitus vaikus ir suaugusius; ❖ Mokosi spręsti problemas, susitariant, išbandant; ❖ Pradeda suprasti mokymosi procesą.
---------------------------------	---	---

Žiūrėti:¹⁵ IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASIEKIMŲ APRAŠAS. (2014). Lietuvos Respublikos švietimo
Ir mokslo ministerija. Psl. 66

¹⁶ Ten pat, psl. 56

¹⁷ Ten pat, psl. 50

¹⁸ Ten pat, psl. 68

VAIKO UGDYMO(SI) PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Vaiko pasiekimai ir pažanga stebimi ir fiksuojami pagal Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašo projektą, kuriame išdėstyta aštuoniolika vaiko ugdymo(si) pasiekimų sričių su esminėmis nuostatomis ir gebėjimais, kuriuos vaikas įgyja iki šešerių metų. Pagrindiniai vaiko pasiekimų vertintojai yra grupių auklėtojos. Vaiko pasiekimų vertinime dalyvauja ir spec.ugdymo(si) poreikų specialistai bei tėvai (globėjai). Atsižvelgdamos į vaiko pasiekimų rezultatus, auklėtojos planuoja tolimesnį vaiko ugdymą(si). Vaiko pasiekimai aptariami su tėvais (globėjais) individualių pokalbių metu.

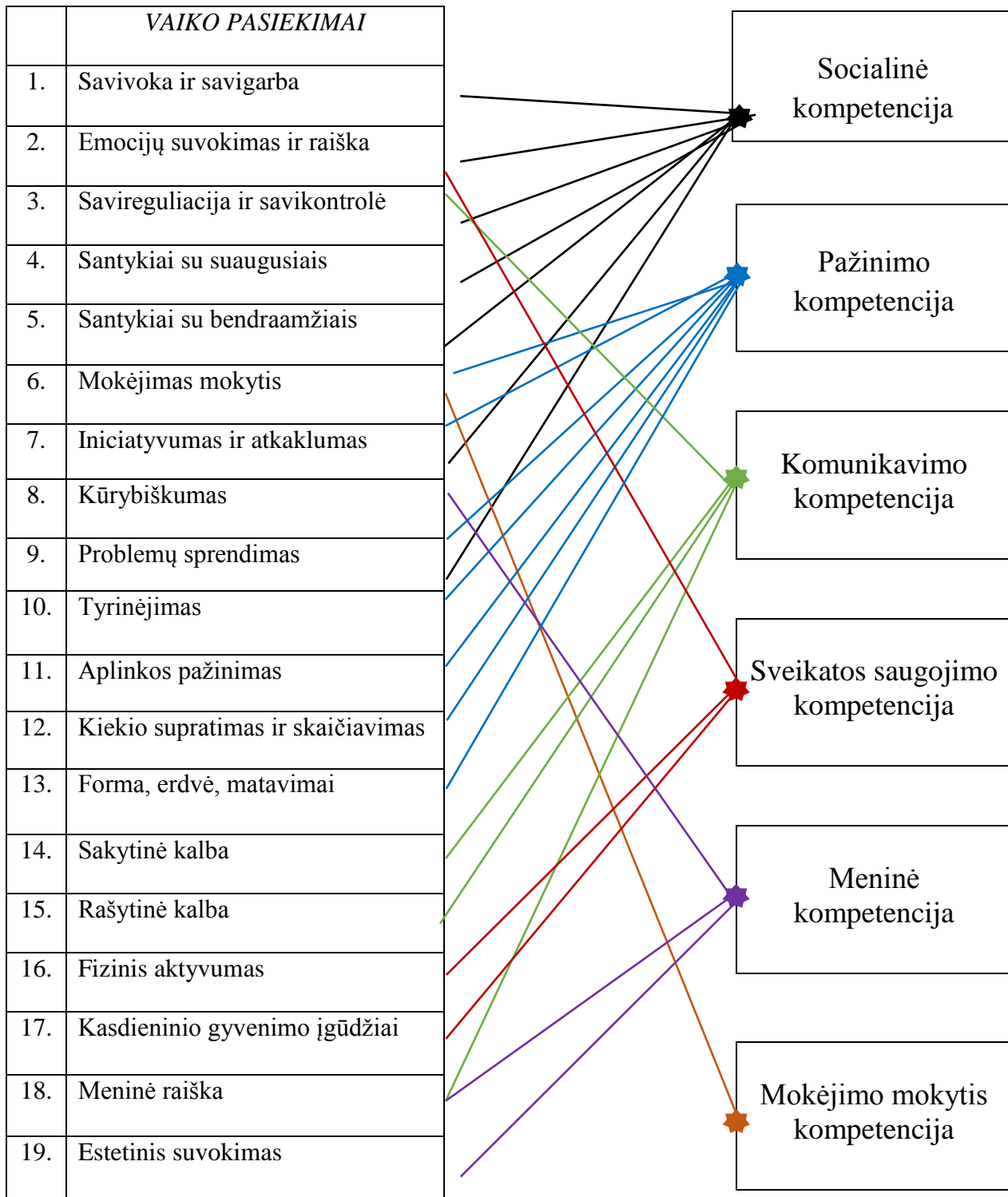
Pirminis vaiko pažinimas prasideda nuo pokalbio su tėvais (globėjais) apie vaiką. Tėvai užpildo anketą apie vaiką (žr. Priedas 2). Vaiko pasiekimai fiksuojami du kartus mokslo metuose. Pirmasis vykdomas spalio mėnesį, antrasis – gegužės.

Auklėtojos pildo ikimokyklinio amžiaus vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo formą (žr. Priedas 3) spalio mėnesį ir diagramą (žr. Priedas 4) spalio ir gegužės mėnesiais. Vaiko pasiekimai kaupiami „Vaiko aplanke“. Į jį segamas pedagogų ir tėvų vertinimas, stebėjimų apibendrinimai, pačių vaikų mintys, dailės ir kiti darbeliai. Vaiko pasiekimų diagramas bei vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo formą perduodame priešmokyklinio ugdymo pedagogui. Dailės ir kiti darbeliai gegužės mėnesį atiduodami tėveliams.

LITERATŪRA

1. Etninės kultūros ugdymo metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams. 2011. Prieiga internetu:
<http://www.upc.smm.lt/ugdymas/ikimokyklinis/medziaga.php>
2. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. 2014. LRŠMM.
3. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos. 2015. LRŠMM.
4. Jovaiša, L. 2007. Enciklopedinis edukologijos žodynas. Vilnius.
5. Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija. 2013. Prieiga internetu: <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b1fb6cc089d911e397b5c02d3197f382>
6. Zambacevičienė, E.P. 2006. Vaiko psichologinis pažinimas. Šiauliai.

VAIKO PASIEKIMŲ APJUNGIMAS Į KOMPETENCIJAS

ŽINIOS APIE VAIKĄ, JO TĖVUS (GLOBĖJUS)

Vaiko vardas, pavardė

.....

Gimimo metai, mėnuo, diena

.....

Kalba, kuria bendraujama namuose

.....

Namų adresas, tel.nr.

.....

.....

Mamos (globėjos) išsilavinimas, darbovietė, pareigos, tel. nr.

.....

.....

Tėčio (globėjo) išsilavinimas, darbovietė, pareigos, tel.nr.

.....

.....

Apibūdinkite savo sūnų/duką (charakterį, pomėgius).

.....

.....

.....

Kas vaikui gerai sekasi, kur jam reikia padėti

.....

.....

.....

Jūsų lūkesčiai

.....

.....

.....

.....

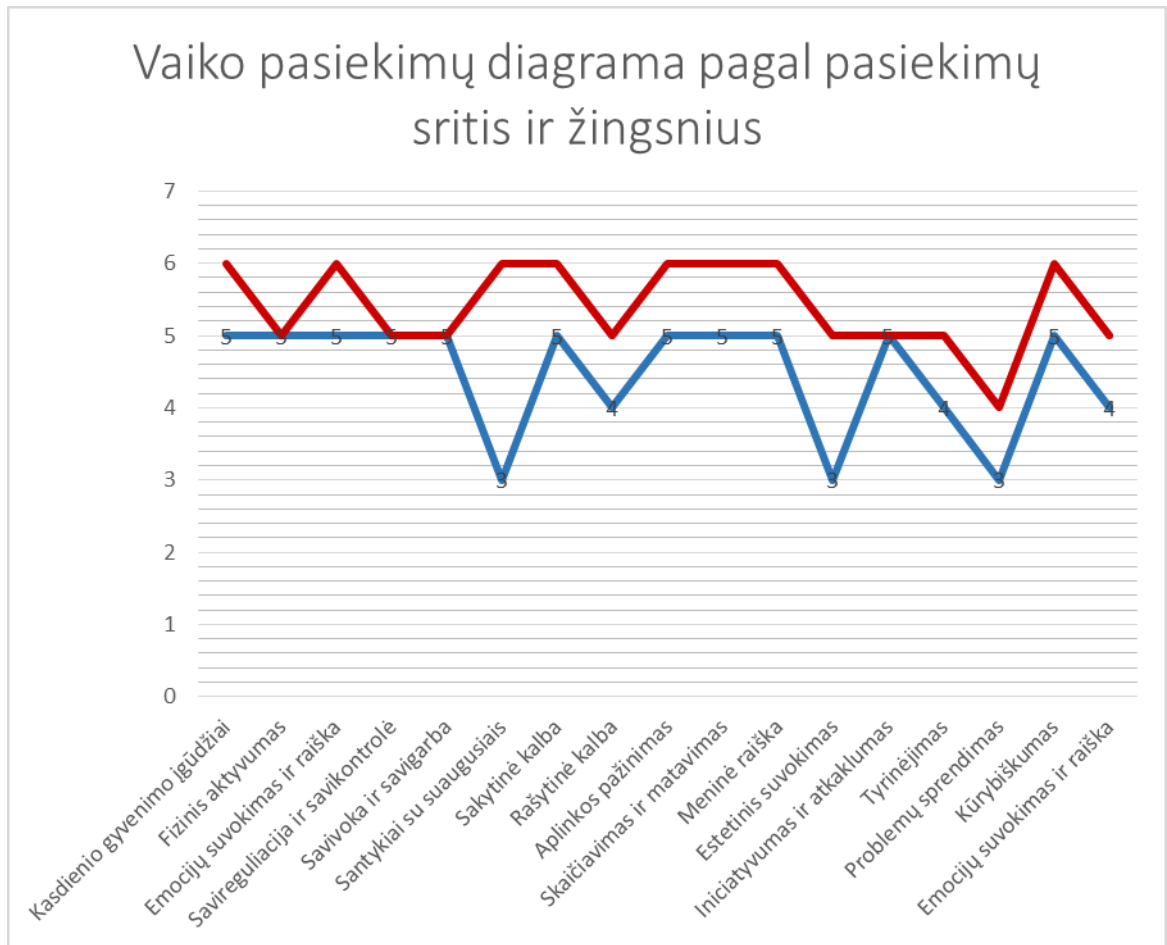
Mokslo metai

Data

Vaiko vardas, pavardė, amžius

Ugdytojas, grupė

Pavyzdys

Mėlyna linija - spalio mėnesio pasiekimų žymėjimas

Raudona linija - gegužės mėnesio.